

Dömötör Tekla (1914–1987) hagyatéka a BTK NTI Adattárában

Az anyagot rendezte és a jegyzékeket készítette: Svégel Fanni, 2021.

MTA NTI VII. Kutatói anyagok, hagyatékok

VII.7. Dömötör Tekla hagyatéka

VII.7.b.	Dömötör Tekla levelezése
VII.7.c.	Dömötör Tekla szakmai munkásságának dokumentumai
VII.7.d.	Dömötör Tekla gyűjtései
VII.7.e. F	Dömötör Tekla fotói és aprónyomtatványok

Dömötör Tekla 1953-tól az ELTE Néprajzi Intézet oktatója, majd 1968-tól a Folklore Tanszék vezetője volt, mellette 1958 és 1966 között a Színháztudományi Intézet osztályvezetőjeként dolgozott. Legfőbb kutatási területe a népszokások, hiedelmek, és ezek szövegfolklorisztikai vonatkozásai voltak, ezen kívül ikonográfiával, népi színjátszással, valamint germán mitológiával is foglalkozott. Az NTI Adattárban őrzött hagyatéka halála után, a lakásában fellelhető iratokat tartalmazza, amelyeket a család kérésére Pócs Éva gyűjtött össze az adattár számára 1988-ban. A teljes Dömötör-hagyaték tehát Pócs Éva, Dömötör Tekla egykori tanítványa révén jutott az akkori Néprajzi Kutatócsoport birtokába, annak ellenére, hogy Dömötör Tekla nem volt annak munkatársa, bár részt vett intézeti kiküldetéseiben.

A hagyaték négy nagyobb egységből áll. Ennek első csoportját a levelezés alkotja, amelyben megtalálható az egyedülálló, főként karácsonyi üdvözlőlapokból álló képeslapgyűjteménye, amely alapján részben rekonstruálható szakmai kapcsolati hálója. A második nagy egység szakmai munkásságának dokumentumait tartalmazza: magyar, angol és német nyelvű tanulmányok kéziratait, előadások szövegeit, egyetemi jegyzeteket, szakirodalmi jegyzeteket, opponensi és lektori bírálatokat. A legnagyobb egységet a gyűjtései alkotják, főként ünnepekhez fűződő népszokások, hiedelmek és munkásfolklor témákban. A gépiratok mellett a helyszínen készített gyorsírást gyűjtőfüzetek is megtalálhatók a hagyatékban. Végül: a hagyatékban hét, Dömötör Tekla által rendezett album és számos további fotó is található; a terepfotók mellett az ikonográfiai kutatásaihoz gyűjtött illusztrációs anyag és aprónyomtatványok, valamint a külföldi utazások alkalmával gyűjtött, megíratlan képeslapok is ide sorolhatók.

Az NTI Adattárban található hagyatékon kívül Dömötör Teklához köthető iratanyagok találhatóak még az ELTE BTK Folklore Tanszék Kézirattárában, főként a Nagy-Budapest Gyűjteményben, az MTA Kézirattára pedig levelezésének egyes darabjait őrzi: 10 darab Gunda Bélával való levélváltást, valamint egy darab Kardos Tibornak és szintén egy darab Honti Jánosnak küldött levelet.

Raktárjegyzék

1. doboz	MTA NTI VII. 7. b. 1 – 86. levelezés
MTA NTI VII. 7. c. 1 – 60. szakmai anyagok (bírálatok, előadások, tanulmányok)
2. doboz	MTA NTI VII. 7. c. 61–113. szakmai anyagok (tanulmányok, egyetemi- és szakirodalmi jegyzetek, cédulák)

	MTA NTI VII. 7. d. 1–20. gyűjtés (folklor anyag: néphit, népszokás)
3. doboz	MTA NTI VII. 7. d. 21–80. gyűjtés (folklor anyag: néphit, népszokás)
4. doboz	MTA NTI VII. 7. d. 81–143. gyűjtés (munkásfolklor)
5. doboz	MTA NTI VII. 7. d. 145–198. gyűjtés (gyűjtőfüzetek)
6. doboz	MTA NTI VII. 7. F. 1–742. fotók (644 db), aprónyomtatványok (96 db)

Segédlet a Dömötör Tekla hagyatékában lévő képekhez

A Dömötör-hagyatékban 1150 db fotó található: ebből 644 db leltári számmal ellátott fotó, amely külön dobozban, egyesével került rendezésre, illetve 506 db albumba beragasztott kép. Utóbbinál egyelőre az albumszám és az oldalszám az irányadó. A fotókhoz legtöbb esetben nem tartozott kiegészítő információ (ha igen, úgy a hátoldalon van feltüntetve), így készítőjük kiléte több esetben is kétséges. Nem kizárt, hogy a közös gyűjtőutak alkalmával készült felvételeket más készítette, nem Dömötör Tekla. A hagyaték tartalmaz Moldován Domokos által készített felvételeket, illetve a Néprajzi Múzeum fotótárából másolatokat (ezek a hátoldalon lévő pecséttel jelölve vannak). Az albumokba beragasztott és az önálló fotók közt vannak átfedések. A fotókról és az aprónyomtatványokról egyelőre nem készült bővebb digitális nyilvántartás, de minden kép és album rendelkezésre áll digitális (szkennelt) változatban.

DOBOZBAN (644 db)

Személyek:

MTA NTI VII. 7.e. F1-10.: Dömötör Teklát ábrázoló fotók

MTA NTI VII. 7.e. F11-18.: Más személyeket ábrázoló fotók [hogyan adatközlők, vagy ismerősök, az néhol kérdéses]

Hivatalos utak:

MTA NTI VII. 7.e. F19-25.: Jugoszlávia, 1959

MTA NTI VII. 7.e. F26-29.: NDK, madárünnep, 1960-as évek

MTA NTI VII. 7.e. F30-45.: Olaszország, 1960-as évek (?)

MTA NTI VII. 7.e. F46-62.: Svédország, 1971

MTA NTI VII. 7.e. F63-68.: Zágráb, 1970-es évek (?) [ünnepség, felvonulás]

Gyűjtőutak:

MTA NTI VII. 7.e. F69-94.: Erdély, Románia, 1970-es évek

MTA NTI VII. 7.e. F95-116.: Horvátkimle (Luca) 1966-69

MTA NTI VII. 7.e. F117-121.: Alakoskodás, maszk
MTA NTI VII. 7.e. F122-135.: Ünnepség, iskola
MTA NTI VII. 7.e. F136-144.: Gyöngyöspata 1964
MTA NTI VII. 7.e. F145-148.: Matyók
MTA NTI VII. 7.e. F149.: Máriagyűd
MTA NTI VII. 7.e. F150-155.: Pécsvárad (leányvásár)
MTA NTI VII. 7.e. F156-165.: Szerbia (Ürög) 1973 (?) [épületeket ábrázoló képek nem biztos, hogy ide tartoznak]

Témák:

MTA NTI VII. 7.e. F F166-200.: Cigányok, ételkészítés
MTA NTI VII. 7.e. F201-203.: Borbála
MTA NTI VII. 7.e. F204-208.: Dodola
MTA NTI VII. 7.e. F209-234.: Maszk, maszkos alakoskodás
MTA NTI VII. 7.e. F235-244.: Májusfa
MTA NTI VII. 7.e. F245-258.: Néphit
MTA NTI VII. 7.e. F259-270.: Népi vallásosság
MTA NTI VII. 7.e. F271-397.: Ünnepek, felvonulás: szaporcai lakodalom, szentgotthárdi/rábatótfalui rönkhúzás

Vegyes, tematikus képek:

MTA NTI VII. 7.e. F398-455.: Falusi életképek (azonosítatlan helyszíneken, főleg emberekről, épületekről készült fotók)
MTA NTI VII. 7.e. F456-467.: Tárgyfotók, állatos képek, portré
MTA NTI VII. 7.e. F468-496.: MNM-ből reprodukciók (keresztelő, komatál, gyerek témák)
MTA NTI VII. 7.e. F497-535.: Vegyes [utólag előkerült]
MTA NTI VII. 7.e. F536-557.: Ikonográfia
MTA NTI VII. 7.e. F558-587.: Vegyes, hiedelem, néphit anyag [utólag előkerült]
MTA NTI VII. 7.e. F588-597.: Szarvas-ábrázolások
MTA NTI VII. 7.e. F598-630.: Temető, fejfa
MTA NTI VII. 7.e. F631-644.: Vásár, piac

ALBUMOKBAN (506 db)

MTA NTI VII. 7.e. F. I.: Gyűjtések: 1960-as és 1970-es évek, Dél-Dunántúl, Erdély [97 db]
MTA NTI VII. 7.e. F. II.: Barátok; Gyűjtések: Erdély (I. albumból duplumok) [108 db]
MTA NTI VII. 7.e. F. III.: Gyűjtések: Erdély, Dunántúl [121 db]
MTA NTI VII. 7.e. F. IV.: Ördög ikonográfia [19 db + 6 db nem beragasztott]
MTA NTI VII. 7.e. F. V.: Ördög ikonográfia [33 db]
MTA NTI VII. 7.e. F. VI.: Vallási ikonok [83 db]
MTA NTI VII. 7.e. F. VII.: Gyűjtések: Erdély [72 db]

APRÓNYOMTATVÁNYOK (96 db)

- MTA NTI VII. 7.e. F645.: Rábatótfalui rönkhúzás plakátja
- MTA NTI VII. 7.e. F646-647: Képeslapok (Anglia)
- MTA NTI VII. 7.e. F648-649.: Képeslapok (Amerika)
- MTA NTI VII. 7.e. F650-651: Képeslapok (Ausztria)
- MTA NTI VII. 7.e. F652-656: Képeslapok (Belgium)
- MTA NTI VII. 7.e. F657-659: Képeslapok (Csehország)
- MTA NTI VII. 7.e. F660-661: Képeslapok (Franciaország)
- MTA NTI VII. 7.e. F662-663: Képeslapok (Horvátország)
- MTA NTI VII. 7.e. F664-672: Képeslapok (Németország)
- MTA NTI VII. 7.e. F673-679: Képeslapok (Magyarország)
- MTA NTI VII. 7.e. F680-687: Képeslapok (Olaszország)
- MTA NTI VII. 7.e. F688-689: Képeslapok (Románia)
- MTA NTI VII. 7.e. F690-692: Képeslapok (Svájc)
- MTA NTI VII. 7.e. F693-695: Képeslapok (Svédország)
- MTA NTI VII. 7.e. F696-708: Képeslapok (Szlovénia)
- MTA NTI VII. 7.e. F709: Képeslap-gyűjtemény (orosz)
- MTA NTI VII. 7.e. F710-715: Képeslapok (vegyes)
- MTA NTI VII. 7.e. F716-717: Képeslapok (Vankóné Dudás Juli grafikáival)
- MTA NTI VII. 7.e. F718-721: Képeslapok (Mozgó Világ)
- MTA NTI VII. 7.e. F722-731: Meghívók
- MTA NTI VII. 7.e. F732-741: Különnyomatok, nyomtatványok